

СИЛАБУС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

МУЗИЧНЕ ДЖЕРЕЛОЗНАВСТВО

Спеціальність	025 Музичне мистецтво	
Галузь знань	02 Культура і мистецтво	
Ступінь вищої освіти	Доктор філософії	
Освітньо-наукова програма	підготовки доктора філософії «Музичне мистецтво»	
Рік навчання	2	
Семестр	4	
Обсяг дисципліни (години / кредити ЄКТС)	120 годин / 4 кредити	
Статус дисципліни (обов'язкова / вибіркова)	Обов'язкова	
Мова викладання	Українська	
Інформація про викладача	Прізвище, ім'я, ім'я по батькові	Драч Ірина Степанівна
	Науковий ступінь, вчене/почесне звання	Доктор мистецтвознавства, професор
	Посада	Завідувач кафедри історії української та зарубіжної музики
	Профіль викладача, e-mail	https://num.kharkiv.ua/assets/img/structure/history-of-ukrainian-and-foreign-music/Drach.pdf iryna.drach@num.kh.ua
Анотація	Курс пропонує ознайомлення із самостійною науковою дисципліною – відгалуженням музично-історичної науки, що займається пошуком, атрибуцією, аналізом музичних джерел (нотних записів, історичних документів, артефактів, пов'язаних із музичним мистецтвом та його буттям у культурі). У фокусі навчання – історичний контекст створення музики та її функціонування у культурі, практика збереження музичної спадщини, діяльність музичних інституцій. У підсумку пропонується практикум з каталогізації артефактів музичного мистецтва та їх бібліографічного опису.	

Мета дисципліни	Формування у здобувачів освіти знань про основні джерела вивчення музичної культури, засоби наукового аналізу та критики музичних джерел, а також уміння застосовувати джерелознавчий підхід у дослідницькій і виконавській діяльності.
Програмні результати навчання	<p>ПРН1. Мати передові концептуальні та методологічні знання з музичного мистецтва та на межі предметних областей, а також дослідницькі навички, достатні для проведення наукових і прикладних досліджень на рівні останніх світових досягнень з відповідного напрямку, отримання нових знань та/або здійснення інновацій.</p> <p>ПРН2. Презентувати та обговорювати результати досліджень, наукові та прикладні проблеми музичного мистецтва українською мовою та мовою країн Європейського Союзу, оприлюднювати результати досліджень у наукових публікаціях у провідних вітчизняних та міжнародних наукових виданнях.</p> <p>ПРН3. Застосовувати загальні та спеціальні методи музикознавчої науки, а також методологію наукових досліджень у власних наукових розвідках у сфері музичного мистецтва та у викладацькій практиці.</p> <p>ПРН 7. Застосовувати загальні принципи та методи гуманітарних наук, а також сучасні методи та інструменти, цифрові технології та спеціалізоване програмне забезпечення для провадження досліджень у сфері музичного мистецтва.</p>
Загальні компетентності	<p>ЗК 1. Здатність розв'язувати комплексні проблеми у сфері музичного мистецтва на основі системного наукового та загальнокультурного світогляду із дотриманням принципів професійної етики та академічної доброчесності.</p> <p>ЗК 2. Здатність працювати в міжнародному контексті.</p>
Спеціальні (фахові, предметні) компетентності	<p>СК 1. Здатність ініціювати, планувати, організувати та здійснювати оригінальні наукові дослідження актуальних проблем у сфері музичного мистецтва, досягати наукових результатів, які створюють нові знання і можуть бути опубліковані у провідних наукових виданнях.</p> <p>СК 2. Здатність виявляти, ставити та вирішувати проблеми дослідницького характеру в сфері музичного мистецтва, інтегрувати знання з різних галузей, оцінювати та забезпечувати якість виконуваних досліджень.</p> <p>СК 8. Здатність ініціювати, розробляти і реалізовувати комплексні інноваційні проекти у сфері мистецтва та дотичні до неї міждисциплінарні проекти, лідерство під час їх реалізації.</p>
Професійні компетентності	<p>ПК1. Здатність розробляти та удосконалювати зміст освітніх компонентів.</p> <p>ПК2. Здатність розробляти та удосконалювати навчально-методичні матеріали.</p>

Зміст навчальної дисципліни	<p>Тема 1. Джерельна обґрунтованість музикознавчого тексту.</p> <p>Тема 2. Специфіка джерел музичної культури та музичних джерел.</p> <p>Тема 3. Систематизація джерельного матеріалу. Критика джерел.</p> <p>Тема 4. Алгоритм аналізу джерела: описова, текстологічна, герменевтична, порівняльна, семіологічна стадії.</p> <p>Тема 5. Репрезентація джерельних ресурсів у Інтернет мережі. Пошук та верифікація музичного контенту.</p> <p>Тема 6. Джерела сумнівної атрибуції. Казус форджері та алонімії.</p> <p>Тема 7. Персональний архів митця. Принципи каталогізації музичної творчості.</p> <p>Тема 8. Нотна колекція як об'єкт джерелознавчого дослідження.</p> <p>Тема 9. Міжнародний кодекс етики архівістів.</p> <p>Тема 10. Стандарти Бібліографічного опису джерел.</p> <p>Тема 11. Едиційна практика у музичному джерелознавстві.</p> <p>Тема 12. Вивчення та атрибуція манускриптів.</p> <p>Тема 13. Об'єкти сміхової культури як джерело.</p> <p>Тема 14. Джерельні дослідження у сфері епістології та мемуаристики.</p> <p>Тема 15. Джерело як свідчення про нереалізовані та реалізовані можливості буття. Вивчення маргіналій (ескізів, чернеток, нотаток тощо).</p> <p>Тема 16. Музична іконографія та екранні артефакти.</p> <p>Тема 17. Використання сучасних цифрових технологій для аналізу та збереження історичних джерел.</p> <p>Тема 18. Сучасні тенденції розвитку музичного джерелознавства.</p>
Види занять	<p>Лекції, практичні заняття, самостійна робота.</p>
Методи навчання	<p>Практичний метод у поєднанні з наочним методом (демонстрація й обговорення презентацій, таблиць, малюнків на практичних заняттях); словесний метод (бесіда, дискусія), робота з навчально-методичною літературою (конспектування, тезування, анотування, рецензування, складання реферату); відеометод у сполученні з новітніми інформаційними технологіями та комп'ютерними засобами навчання (дистанційними); самостійна робота (підготовка коротких доповідей, діалогів, виконання практичних завдань як резюме практичних занять, написання есе, підготовка розгорнутої доповіді за темою наукового дослідження); індивідуальна науково-дослідна робота здобувачів вищої освіти тощо.</p>
Форми, методи та критерії оцінювання	<p>Оцінювання результатів навчання здобувачів здійснюється за 100-баловою шкалою та шкалою ЄКТС відповідно до Положення про організацію та проведення поточного та</p>

	<p>семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Поточний контроль (мак 60 балів): підготовка доповідей за темами; участь у обговоренні концептуальних проблем на практичних заняттях; написання есе.</p> <p>Семестровий контроль (мак 40 балів): екзамен – 4 семестр у формі усного екзамену.</p> <p>Умовою допуску до семестрового контролю є виконання програми навчальної дисципліни й отримання за виконання завдань поточного контролю не менше ніж 20 балів.</p> <p>Мінімальна загальна кількість балів для отримання позитивної оцінки з дисципліни – 60.</p> <p>З критеріями оцінювання навчальних досягнень під час семестрового контролю та порядком накопичення балів здобувачів ознайомлюють на першому аудиторному занятті, а також за посиланням:</p> <p>https://docs.google.com/document/d/1jsjoYy6egenVHDYCOFWsiagTlfwgQeJc9iCMBdwvAB0/edit?usp=drive_link</p>
<p>Особливості та політики дисципліни</p>	<p>Під час вивчення навчальної дисципліни викладач та здобувачі комунікують завдяки таким засобам, як Moodle, листування через e-mail, надання посилань на Google-диск.</p> <p>Від здобувачів очікується регулярне відвідування усіх видів занять згідно з розкладом та обов’язкове виконання різних видів завдань.</p> <p>Порядок повторного проходження контрольних заходів та ліквідації академічної заборгованості визначено Положенням про організацію та проведення поточного та семестрового контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти.</p> <p>Необхідною вимогою під час навчання є дотримання академічної доброчесності.</p> <p>В Університеті панують взаємоповага, шанобливість, чесність.</p>
<p>Рекомендовані джерела інформації</p>	<p>Антонович, В. (1995). Курс лекцій з джерелознавства. В <i>Історія України в університетських лекціях</i> (Вип. 1). Київ.</p> <p>Архівознавство. (1998). <i>Підручник</i>. Київ.</p> <p>Вакульчик, О. (2006). <i>Українські нотні видання 1923–1934 років: книгознавчий і бібліографічний аспекти</i> (Автореф. дис. ... канд. іст. наук). Київ.</p> <p>Історичне джерелознавство. (2002). <i>Підручник</i>. Київ.</p> <p>Калакура, Я. (2002). Класифікація історичних джерел. В <i>Історичне джерелознавство</i>. Київ.</p> <p>Корольов, Б. (2002). Методика пошуку, опрацювання і використання історичного джерела. В <i>Історичне джерелознавство</i>. Київ.</p>

	<p>Копиця, М. Д. (2008). <i>Епістологія в лабіринтах музичної історії: Монографія</i>. Автограф.</p> <p>Медведик, Ю. (2000). Археографічні та кодиколого-палеографічні проблеми дослідження духовно-кантових рукописних пам'яток. <i>Теорія і практика педагогічного процесу: Збірник наукових праць</i>, 196–205.</p> <p>Шульгіна, В. Д. (2007). <i>Нариси з історії музичної культури: джерелознавчий пошук</i>. Київ.</p>
--	--

Силабус розроблено відповідно до робочої програми навчальної дисципліни «Музичне джерелознавство», затвердженої науково-методичною радою Харківського національного університету мистецтв імені І.П. Котляревського 26 серпня 2024 року, протокол № 1.